1877. IX. évfolyam. 197. szám. Szerda, október 10.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Keletre magyar!

— Ott a jó barát. —

Szabolcsmegye, okt. 9.

A felvilágosodott közvélemény a Lajthán tul és innen a török mellett nyilatkozott, külügyi hivatalunk mégis a három császár szövetség alakulásától kezdve, a nemzeti érzülettel ellenkező muszkabarát politikát üzött. Kértük, intettük a sajtó és jobbjaink ajkaival s mégis oda állott e végzetes frigyhez, belevezette az éleseszü, a messzetekintő Bismark. Ő korán felismerte külügyérünk hiuságát, politikai gyengeségét, államférfiui képtelenségét, a katonai párt szlavophil maniáját, és e gyengeségeket okosan fel tudta használni. Ugy mutatta, mintha az egész keleti kérdésben Andrássy gróf lenne a főszereplő, főtényező; holott mindenben csak az ő terveinek, céljainak volt eszköze, báb az ő járszalagján. Bismark e kivül korán felismerte Bécsben némelyek kapzsiságát, kik ingyen akartak pár tartományt elcsikarni. Bismark és Gorcsakoff oda is adták volna Ausrtriának Boszniát és Hercegovinát szivesen, hanem érette pár év mulva elvették volna Sziléziát, Csehországot, melylyel monarchiánknak háromszáz Bosznia sem ér fel.

— Ausztria megnagyobbodott, meg van zavarva a sulyegyen, szóltak volna s megkezdik az osztozást, a birodalom feldarabolását.

Ettől a magyar közvélemény erős hangja, fenyegető lelkesedése, és a török fegyverek diadala mentette meg a monarchiát.

Bécsben egy hatalmas párt akarta e szövetséget, Andrássy és Tisza, hogy a hatalmat megtartsák, beleegyeztek. Pedig e szövetséggel az a bizonyos párt belátalakulásokra is célzott. Bosznia, Herczegovina elfoglalása azért volt ama párt előtt fontos, mert ugy vélték, hogy a dualismus megbuktatásával egy harmadik, a szláv elem felvétele által a trivialismus segélyével a magyarság befolyását megsemmisitik, s megszüntetik az alkotmányos életet; titkos összeesküvés volt ez az alkotmány ellen!... Ez volt a szövetség czélja némely bécsi körökben.

Azonban e veszedelmes és reánk nézve végzetes szövetség főczélja Berlinben és Szt.-Péterváron egészen más volt. Ott ezzel a lánccal monarchiánk ma erős kezeit mindaddig akarták lekötve tartani, mig magában megbénul, szemeit bekötni, mig az idők méhében megérik egy uj germán vagy szláv kérdés és ezzel a feldaraboltatás órája üt. Rövidlátó politikus, a ki ezt nem látja!

Hála az égnek! A testvérnép győztes, hadakat verő fegyverei egy időre megmentettek. Most az idő szétnéznünk uj szövetséges barátok után, — kikhez csatlakozásunk erőt, fennmaradást biztosit. Ilyen szövetséges a török, a hős testvérnemzet, mig a három császár szövetség romlást, biztos végpusztulást rejt méhében.

E szövetség nem is igérhet nekünk többé erőt.

Poroszország meg van kötve, Francziaország miatt nem mozdulhat.

Oroszország gyengének bizonyult, mindkettő forrongó belkérdések végzetessé válható Vulkanja felett áll. — Poroszország nincs kiépülve, Oroszország meg van törve. S még e kivül a két császár mindenike birodalmunk egy-egy részére áhitozik. Ezek nem voltak, nem lehetnek soha igaz barátaink.

Nyujtsunk jobbot, kössünk véd és dac szövetséget az ereje öntudatára ébredt, a megifjult testvér török nemzettel!! E lesz az igazi érdek és testvéri szövetség. A török fog még a mi jobblétünkért küzdeni; megcsalni, elhagyni nem fog, kész lesz életét adni a magyarért bármikor. Az ipar és kereskedelem számára megnyilnak kelet piacai, s ezzel a magyar jóllét forrásai, melyektől üditve biztosabban végezheti nemzetünk a felvilágosodást kelet népeinek alkotmányos szabadságát munkáló nagy keleti missióját. Ezért kiáltja minden igaz honfi sziv: éljen az osztrák-magyar-török szövetség!!

Valjon eljön-e már az idő, midőn a hatalom intézői figyelembe veszik a nemzetek szivének öszhangzó dobbanását?!!!

Nemki Demit.

— Helfy ügy. A hordárok kiküldetésének a kormányjelentésben foglalt indokolása és magyarázata oly mesterkélt, oly erőltetett, hogy azt elhinni, ha nem lehetetlen, de a lehetetlenséggel mindenesetre határos. Egy hordár, a ki a maga fejétől arra a gondolatra jut, hogy bemenjen egy előtte teljesen ismeretlen uri ember lakásába s ott ugy praesentálja magát, mint rendőri közeg, kinek feladata az illető urat felügyelet alatt tartani, egy ily hordár valódi csodaszörny, egy legendai alak, egy talányszerü lény, még akkor is, ha ittas állapotban volna, — a mi azonban a jelen esetben Helfy és szolgája egybehangzó állitása szerint nem volt. A többség feltétlenül mindenben megnyugszik s mindent megszavaz. A többségnek minden jó és helyes, a mit Tisza Kálmán tesz, minden igaz és bölcs, a mit Tisza Kálmán mond, minden feltétlen parancs, a mit Tisza Kálmán akar.

— A budapesti hordároknak keservesen kijutott, hogy a rendőrfőnök (Thaisz) spiczli szolgálatokra használja őket. E szolgálat 5 forint napibérrel nincs megfizetve azon látványokhoz képest, a mit a szimatolás okoz keresetükben. A vasuton tegnap érkezett idegenek egy része inkább maga czipelte podgyászát a városba, hogy sem átadta volna a kint vállalkozó gyanus specieseknek, a mit aztán azok hamar észrevettek és most folyamodni akarnak a miniszteriumhoz, hogy a testületet kiméltesse meg a spiczliskedésre való felbérlés keresetrontó és tisztességet alázó szerepétől. Némelyek azt akarják kivinni, — hogy a hordárok, a kik a szimatolásra vállalkoztak, kizárassanak a testület kebeléből, mert azok oly csorbát ejtettek a fővárosi hordárok becsületén, hogy velök egy kategoriában jóravaló ember nem maradhat. Mindenesetre érdekes fejlemény lehet még belőle.

Igazságszolgáltatásunk.

— Nyomoreszk. —

(Vége.)

Hogy aztán szegény felperes ily törvények és ily eljárás mellett mikor kapja meg a maga jogos és igazságos követelését olyas valami kérdés, — a mely sem a biróságra, sem a törvényre nem tartozik. — A biróságra nem tartozik, mert neki miként magát kifejezni szokta, eljárásában a törvényhez kell szabni; a törvényre ismét nem tartozhatik, mert az csak eszköz a biró kezében, s értelme legtöbbször a biró felfogásától függ. —

Már most tegyük fel, hogy az általam felhozott példában felperesként szereplő egyénnek nem volna semmi más egyéb vagyona, mint épen ezen 960 frt. követelése, ugyan kérdem: hányszor kellett volna már neki a jelenlegi mostoha viszonyok, s emberbaráti részvétlenség miatt éhen meghalni? Hát ha még ezen felül nagy és kiterjedt családja is van? a mostani törvénykezési viszonyok rosz volta miatt bizonyára, nem egyszer, de tizszer mert mig egy felől ügyének gyors elintézése által megmenthető lenne az egész család: addig más felől hosszas várakozás halálát okozza. Bis dat, qui cito dat!

Hol hát a hiba? — Azt a jó Istenen kivül ugy látszik — a törvényhozás, annyival inkább az igazságügyminister sem tudja, mert ha tudná is, akarná is: bizonyosan segitett volna már eddig rajta, mivel nem első eset ez már, — a melyet itt csak például hoztam fel.

Az ilyen esetek miatt sülyedt le annyira hitelünk, ugy bent mint kint. — Az ilyen anomaliák okozzák aztán, hogy a külföldi pénzintézetek egész megyében (mint p. u. tavaj Zemplénmegyében) tömegesen mondják felegyszere a kölcsönt, s beszüntetik a hitelt.

De beszélhetünk mi ide lenn akármit, nem érzik a mi bajunkat oda fenn a jó létben. — Okoskodhatunk bármiként, nem hallják a kiáltó szót, — melyet jó részben a rosz törvény által okozott hitel megszüntéből származott inség az emberekből kicsikar, mert mindenki a maga érdeke nem a közérdek által van elfoglalva.

Hiszen több éve halljuk már azt is, hogy a codificáló bizottság müködik valahol, de oly halálos mély csendben és oly lassan, miszerint öt évnek eredménye egy cseresznye héjban bátran elférne; — azért nekünk fizetni kell az e végett reánk rótt terheket, áldozni kell azért, a minek semmi látatja sincs, mert különben exeqálnak.

Az 1869-ik évi junius 1-én életbelépett 1868. 54. t. cz. től azaz, az uj perrendtartástól nagyon sokat vártunk, e tekintetben, mert az akkori igazságügyministeri javaslatban fő elvként az volt lefektetve, miszerint az igazságszolgáltatás gyors, olcsó és nyilvános azaz részrehajlatlan legyen. — In praxi azonban egészen másként sikerült, mert épen a nincs meg benne a minek főkellékének kellene lenni, t. i. a gyorsaság, olcsóság és nyilvánosság. — Ezenkivül annyira rongyos, hogy kilencz macska egy egeret meg nem tudna fogni benne. —

Toldozzák is foldozzák is folytonosan mint a rosz csizmát záporesőként hulló miniszteri rendeletekkel, felsőbb törvényszéki döntvényekkel, mind a mellett mégis rosz; nedves időben száz felől csap be rajta a viz a praxis terén sehogy sem állja ki a sarat.

Rendszeresen alkotott törvénykönyv kellene nekünk s már ekkorára annyi keserves várakozás után meg is érdemeltük volna, nem pedig egy ideiglenesen idedobott tódozott fódozott törvényczikk.

De a codificatió hallgat az éji homályban! Facta cecini!

Hivatalos rovat.

Budapest, Szeptember hó 22-én. Földmivelés, ipar és kereskedelen ügyi m. kir. miniszter, 18258 szám. Hirdetmény. A folyó 1876 évben tartandó, Erdőőrök szakvizsgája ügyében. Az „Erdőőrök szakvizsgája" a folyó évi november hó 19-én és a következő napokon fog a folyó évi junius 10-én kelt és annak idejében közzé tett szabályzat szerint, és pedig: Pozsonyban, Kaposvárt, Kassán, Temesvárt, és Kolozsvárt megtartatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik az „erdőőrök szakvizsgáját„ letenni szándékoznak, hogy eredeti bizonyitványaikkal felszerelt folyamodványaikat egyenesen az ezen vizsgák székhelyein müködő főispánokhoz nyujtsák be. A földmivelés ipar és kereskedelmi m, kir. miniszteriumtól.

*

Szatmár város polgármesteri hivatalától vett értesités folytán, ezennel közhirré tétetik, miszerint a szatmári hegyen levő szőlőtermés leszüretelésének kezdete, folyó évi október hó 18-dik napjára határoztatott.

*

Rendelet. Tekintettel arra, hogy az ország több részeiben a törkőlyös must adásvevésénél a szállitás könnyitése végett álló nagy nyilt hordók vannak használatban, megengedem, hogy az ilyen ugynevezett törkölyös hordók 0.5 hectoliter beosztással ellátva hitelesittessenek. — Minden ilyen hordó két egymással átalellenben fekvő oldalon 0.5 hectoliterekre legyen beosztva, mely beosztások határai a hordó belső óldalán a dongákba vert sárgaréz drót szögek által legyenek jelőve; a mértékek nevei pedig sorjában alulról felfelé ilyeténképen: 0.5 H. 1. H. 1.5 H. 2. H. 2.5 H. 3. H. stb. a hordó külső oldalán azon helyen legyenek beégetve, hol az illető jel belül van, ugy hogy a jel és megfelelő mérték nevének együvé tartozandósága könnyen felismerhető legyen. — A hitelesitésnél elérendő pontosság 1%-ban állapittatik meg, ennélfogva 0.5 H-nél 0.5 liter hiba tekintetbe nem vétetik. — A hitelesitési dij maximuma gyanánt minden 0.5 H-től 15 kr, bélyegzés nélküli vizsgálatért pedig 0.5 H ként 8 kr számitható. — Trefort mp. Másolat hitelére, Debreczen, 1877. okt. 5-én. Beke Imre mk. városi kiadó. — (P.H.)

*

A földmivelés.- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak 1877. sept. 22-dikén, 18874. sz. a. kelt intézménye folytán közhirré tétetik, miszerint az erdészeti államvizsgák — 1877. nov. 19-én s az azt követő napokban fognak Budapesten megtartatni. Az ide vonatkozó feltételek a kapitányi hivatalnál a hivatalos órák ideje alatt bármikor megtekinthetők.

— Előre jár. Még ugyan messze van egy kicsit az országgyülési képviselők választásának ideje, de azért az „arany paraszt," vagy közönségesen mondva, Móricz Pál ur már sántikál benne, hogy Biharvármegyéből legyen követ. A bárándi kerületet szemelte ki, melyet most Hegyesi Márton barátunk képvisel, Futó Jeremiás bárándi biróval már értekezett is erről. Már hiszen csalatkozik mind Futó uram mind az „arany paraszt," ha azt merik magokkal elhitetni, hogy e kerület reájok hallgatni fog. Hegyesit nincs ok miért elcserélni Móricz Pállal, Tisza ur ő nagyméltósága legnagyobb mamelukjával. Különben is Móricz a mázsán nyomna többet.

Szinházi csarnok.

„Tékozló."

Debreczen, okt. 9.

Szeretnénk az előadásról hallgatni, de mert annak elég szép számu közönsége, vagyis tanuja volt, röviden megemlékezünk arról. „Vásári munka" volt az egész előadás. —

Mi, a hol csak tehetjük, nem mulasztjuk el, (a mint eddig is kitünt) a jókat megdicsérni, buzditani, de az ily előadások felett, pálczát törünk. Jó lesz szemelőtt tartani, hogy azért, mert régi darab kerül szinre, a szinészek ujak lévén, az is ép ugy megki ánja a tanulmányt, jó rendezést, mint bármely uj darab. —

Az előadást egyedül Szabó Bandi és Nyilvay kedves és ügyes játékaik mentették meg csak némi részben is. — Meg kell még emlitenünk a régi jó Zöldinét, ki Folténvival játszott párjelenésben a régi correct előadásra emlékeztetett. Kapott is tapsot eleget. A többiről legyen szabad most hallgatni, azon éles reményben, hogy máskor nem lesz szükség a megróvás éles hangját használni ily népes társulattal szemben.

— Aradról. Az aradi ujonnan szervezett szintársulat müködését megkezdte. A szinház megnyitása Csiky Gergely „Thália megváltása" czimü hatalmas költői vénáról tanuskodó drámai prolog-jával történt. Azóta előkerült több darab, többek között a népszinmü repertoirt Tóth Ede kitünő népszinmüve a „Falu rossza" nyitotta meg. A több szerepeket a helybeli szintársulat volt kitünő tagjai, közönségünk kedvenczei adták, még pedig, mit mondanunk sem kellene, az aradi közönség legnagyobb tetszése között. Igy Németh János (a ki mellesleg mondva, csak szükségből lépett fel, mivel a rendes népszinmü énekesük Várady Miklós még nem érkezett meg) Göndör Sándort, Abonyiné Finom Rózsit eleven, fürge játékával annyira elragadta a közönséget, hogy mindenkinek a kaczkiás menyecskék fejedelmét Soldosnét juttatá eszébe, a melynél szebb dicséretet aligha lehet népszinmü-énekesnőink bármelyikének mondani. Gonosz Pistát a baktert Szathmáry Árpád adá, természetesen kitünően, legjobban remekelt a borcsapolási, krumplitisztitási stb. jelenetekben, melyekhez sikerült maszkja is járult. Boriskát pedig Kutassy Janka városunk szülöttje személyesité, érzelemteljes, siránkozástól ment, szép drámai érzékről tannskodó játéka viharos tapsokra ragadta a közönséget.

Törvényterem.

— Debreczen, okt. 9. —

1. Balog József h.-böszörményi lakos Dobó András ellen 10 ft. s járulékai iránt pert folytatván, az ottani járásbiróság előtt f. évi ápril 27-én esküt tett le arra nézve, hogy neki ez a kereseti 10 forintot soha lenem fizette, s ennek folytán a pert meg is nyerte. Azonban, hogy e tekintetben hamisan esküdött meg, ellene a meginditott fenyitő per során igazolva lett, mert Balog József az egyik tanu Jánosi András jelenlétében még a bepörösités előtt beismerte, miként neki Dobó a kérdéses 10 forintot lefizette, de azért ő ugymond be fogja perelni, mert a kötelezvény nincsen szét tépve: — továbbá a második tanu T. Nagy Sára férjezett Kis Gábornétól vádlott többször üzente Dobó Andrásnak, hogy ha bizonyos 3. ftnyi tartozását ki nem fizeti, a már általa kifizetett 10 ft. adóságot is beveszi rajta, mert erről a kötvény most is az ő kezében van. Ezen tanuk előadásából a bünösség kétségtelenül begyőzetvén:

A kir. törvényszék által vádlott Balog József a hamis esküvés által elkövetett csalás bünténvében bünösnek nyilvánittatott s ezért az itélet jogerőre emelkedésétől számitandó 3 havi börtönre itéltetett, mi ugy a kir. ügyész, mint elitélt által is felebbeztetetett.

2., A mult 1876-ik évi nov. hó 2-án Veres János, Darabán Miklós és Zilai János vértesi lakosok egyik községi korcsmában borozgattak, hova később a nagylétai hetivásárról megérkezett több dohányos közzül Ács István és Balla Sándor is betértek egy kevés bor elköltése végett, mikor is Veres János Ács Istvánt minden oknélkül arczul verte, ugy hogy ez nagyobb baj elkerülése végett a korcsmát sietve elhagyta; azonban mielőtt a szekérre ült volna — észrevette, hogy Veres János természeti szükségletének kielégitése végett a korcsma szobából kijött, arczulveretése miatti felindulásban nevezett megbántójára három ütést mért, — mire ez a korcsmában időző két társát segitségére előkiabálván. Veres János a Balla Sándor által hajtott lovakat feltartóztatta, Darabán Miklós és Zilai János pedig botjaikkal a kocsinülő Balla Sándort és Ács István megütlegelték. Ezen tettlegesség eredménye lett, hogy Balla Sándor sulyos Veres János pedig könnyü testisérelmeket kaptak, s Ács István is megveretett, de sérelmeztetését orvosilag nem igazolá. Az előadott cselekménybe történt reszvételüket érdeklettek beismervén:

A kir. törvényszék: Zilai János Veres Janos, s Daradán Miklóst a sulyos testisértés bünténveért, a fenforgó enyhitő körülmények tekintetbevételével 1—1. havi Ács Istvánt pedig abbani részességért 14 napi börtönre itélte el, mibe ők belenyugodván a közvádló felebbezéssel élt.

— BUDAPESTI HIREK. A király a szováti templom épitésére 100 frtot adományozott magán pénztárából. **A budapesti** összekötő vasut nem fog e hó 12-én megnyittatni. E napon csak felülvizsgáltatik a vasut. **A természettudományi** congressus 1878-ban Budapesten fog megtartatni. **Rumsáky** János cserepes legény társát szerelemféltésből agyon lőtte. **Rosetti** Mária hires énekesnő a fővárosban időzik, hol kétszer fog fellépni. **Az iròi** és müvészikör e hó 26-án a török sebesültek javára estélyt rendez, Soldosné énekel. Jókai és Ábrányi Emil alkalmi költeményeket irnak.

VIDÉK.

— A „Debreczen" levelezése. —

Tasnádvidék, okt. 7.

Szilágymegyében az uj bizottsági tagoknak megválasztása, még a mult hó 23-án végbe ment, még pedig nem közönséges érdekeltséggel, minthogy a most alakult megyei bizottságtól függ megyénk jövő hat esztendei sorsa. — Szilágymegyében ugyanis két párt van ez idő szerint, egyik a most müködő több tisztviselőket óhajtja megtartani, s ez a régi Középszol-

---

A templomrabló.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Hogy a törvényhatósági jogok értelmében, a vádlott mig a büntény reá tökéletesen bebizonyulva nincs, nem csak meg nem büntethető, de még meg sem kinozható, szegény Mari persze nem tudta; azt sem, hogy joga van a maga ügyében védő egyént állitani ki. Ő a biró fenyegetését, melylyel pedig csak ijeszteni akarták, szószerint igaznak vette és csak azon egy engedélyt kérte magának, hogy kedvesének levelet irhasson, minthogy puszta szavaira nem akarták elhinni neki, miszerint azt az aranyt csakugyan tőle kapta.

A megigért levelet másnap reggel egy törvényszolga el is vitte a másik helységbe a kereskedősegéd lakására, ámde ez nem volt honn, minthogy szülőinek tervezett meglátogatását ép arra az időre tette, a mikor Mari is hasonló czélból bár kevesebb időre eltávozott volt. Igy tehát este a törvényszolga azon tudósitással jött vissza, hogy a nevezett kereskedősegéd egy órával előtte utazott el és nehezen is fog négy—öt napnál előbb visszajönni.

A dolog ilyetén állása csak növelte a birák gyanuját; Mari félelme és aggodalma pedig kétségbeeséssé változott. Látta helyzetéuek borzasztóságát egész mivoltában. Nem tudta, hogy jegyeséről mily véleménnyel legyen, roszat feltenni róla nem birt; de azt tudta, hogy mindkettőjök becsületes neve bemocskoltatott, tönkretétetett és reájok jövőben is a gyalázat örök bélyege süttetett.

Könytelt szép szemeit mereven az égre emelte, már csak onnan esdve s várva segélyt; a börtön halotti csendjét fuldokló zokogása szakitá meg időnként, majd egy merész gonnolattal látszott felháborgatott lelkében foglalkozni, a mely kétségbeejtő reménytelen helyzetében az egyedüli mentőszernek látszott előtte.

Marinak a törvényszék elé idéztetése — bünpere, a hir szárnyain csakhamar az egész város tudtára esett. Az esemény meglepően hatott mindenkire, s midőn Mari tiszta szeplőtlen jelleméről a ki csak ösmerte, meg volt győződve, nagyon természetes, hogy a birák méltánytalan eljárását minden jobb érzelmü polgár roszalta.

Másnap reggel a börtönt körülvevő kőfal kapujára valaki egy cédulát ragasztott ki, melyet egy őr rögtön levévén a birónak kézbesitette. A felirás igy hangzott:

„A szegény leány, a ki gyanuból elzárva lőn, ártatlan. A törvényszék bánásmódja ennélfogva igazságtalan. Ne a városon kivül kell tehát a tolvajt keresni; ott nem kerül kézre soha. — Egy itt Hildesheimban lakó polgár a bünös, a ki inségtől kényszeritve egyszer ezer tallérig meglopta a kincstárat. Szolgáljon ez a dolog felvilágositására s az ártatlan Mari védelmére

a voltaképeni gonosztevő."

A mint e cédulát a biró elolvasta, rögtön sietett a börtönbe. — A leány celláját kinyitják és Marit — — — harisnya kötőjén felakasztva, már holtan találták.

Minden kisérlet és mütét, őt életre hozni hasztalan volt.

A birák, kiknek pedig durva modora és tulzott ijesztgetéseik vitték az ártatlan leányt e végletre, nagy szemeket meresztettek egymásra s vállaikat rángatták. Tapintatlan eljárásukat, elővigyázatnak nevezték; a leánynak kétségbeesésében véghez vitt öngyilkosságát meg égbekiáltó gonosztettnek bélyegezték, — szóval, csak megnyugtatták a maguk lelkiismereteit. Könyelmüségük ártatlan áldozatát aztán átadták a hóhérnak, ki azt a kőfal egy félreeső árkában nagy csendességgel elásta.

A mi Waltert illeti, midőn ő Marinak letartóztatását s a vádat, mely miatt börtönbe is vettetett, — megtudta nagy lelkifurdalásoktól gyötörtetett. Ama fentebb emlitett névtelen cédula által vélte az ártatlanul befogott leányt meg nem érdemlett sorsától megszabaditani, a nélkül, hogy azért a maga saját fejére veszélyt hozna. De kisérlete mint láttuk nem sikerült; s most Mari öngyilkossága elrabolta tökéletesen lelkinyugalmát; iszonyu lelkifurdalásai elől nem tudott hova menekülni és csakis a gyámoltalan nejére és kicsiny gyermekeire való gondolás tartotta vissza, hogy magát a büntető törvényszéknek önként át nem szolgáltatta. A szünni nemakaró lelkikint s aggodalmakat kis gazdasága apró gondjai oszlatták s enyhitették időnként.

De az igazság napja utóvégre is kiszokott derülni! Ezt bizonyitja az általános tapasztalás. Walter bünössége is egy véletlen eredmény közbejötte folytán egyszercsak felfedeztetett.

(Folytatjnk.)

nokmegye törisháti-vidékéből áll, a másik párt az Érmellék és a krasznamegyeiekből áll, — ezek egészen megakarják változtatni a tisztikart, megelégelvén e vidék a már-már türhetetlenné vált mellőztetését, csak azért, mert az alispán szeszélyes és haragos Krasznára, meg az Érmellékre. — Alispánul a Tövishát Dull László mellett agitál, a másik rész pedig Toka Zzigmondot az Érmellékről, és Szatmári Dánielt Sz.-Somlyóról emlegeti, szóban van még Rémer, volt krasznamegyei kiválóan kedvelt alispán. — Azonban ez a fél is, hisszük, hogy egy egyénben fog megállapodni, a mikor a győzelem bizonyos leend, mely győzelem sok részben azért is kívánatos, mert ez a Magyarország diadalalenne Dácia ellenében.

A szüretek vidékünkön e hó 24—28-án kezdődnek s alkalmasint a kezdet után pár nap alatt el is végződnek, mivel a mi kevés termés lett volna is, megrongálta a ragya és a szeptemberi fagy. — Bizony ez az esztendő is sokat igért, keveset adott. A tengeri szedés most folyik, közepes termést mutatván.

Vidéki.

— **VIDÉKI HIREK. A gyulafehérvári** zárda főnökét kirabolták és meggyilkolták. A tettesek ismeretlenek. **Ozman basát** tiszteletbeli nagymesterükké választották a szegedi kékfestők. A választást azzal indokolták, hogy a kékfestők nagy mestere csakis az lehet, ki a muszkák hátát már annyiszor oly kitünő szép kékre festé. **Aradon** a tolvajlások, rablások napirenden vannak. **A pozsonyi** akadémiai olvasókör **Kossuth Lajos** hazánk nagy fiának levelet irt, melyben határtalan tiszteletét fejezi ki. **Muszkaapostolok**. A selmeci tanárikar betiltotta a tanulóknak a táklyás menetet, mit a derék fiuk a török győzelmek örömünnepére akartak tartani.

Csatatér.

— Muszka-török háboru. —

Ázsiában Mukhtár basa pénteken ujabb döntő győzelmet vivott Mihály nagyherczeg ellen. Ezért az oroszok Arpa-csainál erőditett táborba vonultak.

*

Orhamieből jelentik, hogy 24 török zászlóalj mely a Plevnához rendelt eleségi szállitmányt kisért, egy orosz hadosztályt megvert Keretsre és Koupiorumba érkezett s a következő napon folytatta a menetet Plevnára.

*

A nap nagy eseménye Szerbia actióba lépése. Oroszország ügynöke Persiani a napokban fejezte be az alkudozásokat s az orosz-szerb egyezmény véglegesen megkötettetett. Hét szerb dandár érkezett a határszélre.

UJDONSAGOK.

* **Meghivás** a „debreczeni önkéntes tüzoltó-egylet“ f. évi október **hó 21-én d. e. 10 órakor** a városháza nagytanácstermében tartandó **közgyülésére**. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. A régi számadásokra nézve határozat hozatal. 3. Uj alapszabályok előterjesztése. 4. Tisztviselők választása. Komlóssy Lajos elnök.

* **A magyar járadék kölcsönre** városunkban is jelentékeny összegekig irtak alá; igy a többek között a debreczeni első takarékpénztár 20,000 frtot. Aláirtak még kissebb nagyobb összegeket Debreczen városa, Geiger Manóné, Sesztina Lajos, László Alajos, Veszter István, Medve Kálmán, Mandel Jakab.

* **Patay István** ablakán történt belövésről egyik helyi laptársunk azon „felvilágositást“ adja, hogy valaki varjut akart lőni, s egyetlen szemgöbecs (srét) tévedt be az ablakon. Azt is állitja, hogy csak a külső ablaktáblát ütötte be. Hogy az illető mit akart lőni: azt mi csak azért nem tudjuk, mert a cselekvényt végrehajtó egyént még nem sikerült felfedezni, annál kevésbé puhatolhattuk ki az ismeretlen ember — szándékát. Hogy a külső ablakot betörte az áll, de az is igaz, (ezt saját szemeinkkel láttuk,) hogy a belső ablak üvegtábláját is betörte. Azt pedig hiteles forrásból tudjuk, hogy az a srét „postagolyó“ volt. Szintén a leghitelesebb forrásból tudjuk azt is, hogy ez a faltól a szoba közepére esett. Csak azt állitjuk, a mit „illetékes helyről“ hallottunk, vagy a mit láttunk. A tettessel mi nem lévén összeköttetésben, annak czéljairól tudomásunk nincs. A ki erről tud valamit, az felfedezheti az illetőt a rendőrségnek is. Mi e felett se nem nevetünk, se nem bosszankodunk.

* **Adakozás.** Lipp Nándorné asszony a török sebesültek részére mai napon egy csomag tépést és sebkötőt küldött szerkesztőségünkhöz, melyért fogadja köszönetünket.

* **Az Osman basának** küldendő arany cserkoszorura vonatkozólag lapunk tegnapelőtti számában irtuk, hogy a kibocsátott gyüjtő ivek gr. Vay Dánielhez, folyó 14-éig küldendők be. E közleményünket oda módositjuk, hogy az ivek és gyüjtött összegek nem a bizottság elnökéhez, hanem a pénztárnokhoz Beer Kálmán ügyvédhez küldendők a mondott ideig.

* **Személyi hir.** Illyés Bálint kisujszállási ref. lelkész egyházkerületi jegyző, hazánk jeles költője párnapig városunkban időzött.

* **Hangverseny.** Huber Jenő ifju hegedümüvészünk, Joachim tanitványa, ki már a mult őszszel a fővárosban nagy tetszéssel versenyzett, e hó 20-ka körül városunkba érkezend, hangversenyt rendezendő. A fiatal müvész játéka felett az összes fővárosi sajtó nagyon elösmerőleg nyilatkozott és igy e hangverseny ritka müélvezetet igér városunk zenekedvelő közönségének.

* **Titokzatos esemény.** Egy kőmives legény tegnap orvost hivatott magához, hogy a lábán levő sebet gyógyitaná meg. Az orvos kérdőre vonta a beteget, hogy hol kapta a sebet, de a patiens azt megmondani vonakodott, sőt az orvosnak véleményét, miszerint a seb golyó által okoztatott, férevezetni akarta. Ennélfogva e rejtélyes esetet az orvos bejelentette a rendőrségnek, mely a vizsgálatot a való kideritése tárgyában azonnal meginditotta.

* **Halálozás.** A helyb. orth. izraelita hitközségnek éveken át volt buzgó kántorának Weisz M.-nek neje az éjjel elhunyt. E csapás borzasztóan sujtotta a hü gyermekeket, kik évek hosszu során át távol levén a szülői háztól ugy határozták, hogy egy összejövetelre a mai napra mindnyájan haza jőnek. — A szeretö fiuk ma érkeztek meg külföldről, de találkájuk az anya elvesztése feletti fájdalom miatt, nem szerzendi meg az örömnapokat.

* **Régi ember uj kabátban.** Közeledvén a hajtó-vadászati idény és a zuzmorás tél apó, kedves Szákfi bátyánk a régi vadászkrispinjét, egy ujjal cserélte fel vásárfiába. Megkellett válni a régi jó kabáttól, mert nagyon sok calamitásnak volt az bő forrása, utólagosan már csak 1 fok meleggel kedveskedve hütlenkedett, továbbá még bő tapasztalatot szerzett a jó öregünk arról is, hogy a vadászat alatt az erdők rengetegében néhai krispinjére a nyulak, rókák és a farkasok már nagyon is rá ösmertek; sőt az utóbbi vadak még üvöltésekkel is üdvözölték az ős bekes árnyékában szendergő jó öregünket. Már ezután az uj meleg köntösben, nem is félthetjük őt a megdermedéstől. Továbbá ünnepélyesen megigérte, hogy a vészelemektől megvédő liba-toll-páncéljait, — melynek csucsait vadászat alatt Romulus szomszédja szokta gondosan összekötni, — ezentul csak is Morpheus karjain fogja használni kedves otthonában.

* **Sövágó**, hajdumegyei csendbiztos fegyelmi ügyében, illetőleg több rendbeli fegyelmi ügyében hétfőn délelőtt tartatott meg a választmányi ülés. A nevezett csendbiztos többféle hivatalos mulasztás és hatalommal való visszaéléssel volt vádolva, 50 frt birsággal sujtatott. (Beküldetett.)

A képviselő házból.

oct. 9.

Elnök Ghyczy Kálmán.

Napirend: a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvényjavaslat.

Ragályi általánosságban kivánja tárgyalni a javaslatot.

Komjáthy Béla a részletes tárgyalásnál módositványt terjeszt elő mely az 1 §-ban a járásbiróságokat teljesen mellőztetni s azok teendőit a szolgabiróságokra bizatni kéri. —

Mocsáry Lajos azt mondja, hogy azon rendszer, a melyre összes törvénykezési rendszerünk állittatott rosz, azon elv, hogy az igazságszolgáltatást a közigazgatástól elválasztani akarták a gyakorlatban tarthatlanná bizonyult. A czélba vett békebiróság csak torzképe a békebiróságnak, melynek káros eredményeit a következés fogja bebizonyitani.

Csemeghy Mocsáry ellen polemizált.

Simonyi Ernő a jelenlegi rendszert tarthatlannak tekinti, mert ez az igazságügyi költségvetést 10 millióra emeltette, anélkül, hogy a törvénykezést javitotta volna.

Utólsó posta.

— **Vesztenek a muszkák! Muktár basa pénteken egy rakást ujra tönkretett. A döntő ütközet közel. Szerbia fél beavatkozni. Andrássy Tisza-Dobon van.**

— **Az erdélyi felkelésben** részt-vetteknek a király hajlandó megkegyelmezni. A kormány előterjesztést is akar tenni ez ügyben.

— **Makó** város képviselőtestülete Osman, Szulejman és Mukhtár basákat diszpolgárul választá.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Az akademia által gróf Teleky 100 arany pályadijjal kitüntetett vigjáték.

Csütörtökön 1877. évi október 11-én adatik:

A CSÓK.

Pályadijt nyert vigjáték 3 felvonásban, irta Dóczy Lajos.

SZEMÉLYZET:

Fernando,	Ferenczy	Sobrinus pap	Aranyossy
Sever, Navarra h.	Toldy	Carlos, portiu	Kürsági
Blanda, neje	Temesváriné	Maritta pórleány	Törökné
Adolár,	Lovászy	Navarrai kapitány	Dolny
Fidelió,	Vezéry	Aragoiai nemes	Korádi
Angela leánya	Szikszayné		

Palotahölgyek, apródok, udvari diszörök. Történik Navarrában Sever király kora 1300.

Kezdete 7 órakor.

A szerkesztő nyilt postája.

Budapest. (P. Á.) Elkésett sajnálatunkra. **Tasnád vidéki.** Melyik két szám maradt el? **Lőcsere.** Köszönjük. Jött. **Nagyvárad.** (Dus L.) Minden teljesitve van. Már csakugyan nem akartok ti irni? **Karczag.** Gyorsaság, rövidség, elevenség legyen az irányadó. Jövőre is szivesen látjuk. **H. Böszörmény.** (V. L.) Olyasmit mástól is hallottam, de ilyet most csak pártunk ellenségei hozhatnának nyilvánosságra. Nem a személy, hanem az elv legyen a fő. **Szoboszló.** (Nefelejts.) Ha nem tudjuk, kitől jött a cikk, el se olvassuk; igy járt az ön levele is. **Helybe** (S—s.) Épen nem rég volt ily tárgyu elkünk. Uj nincs ebben.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
(Szerkesztő lakása: kismesterutcza 1385. sz. a.)

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint raktárunkat a **legujabb**

őszi és tèli

kül-, és belföldi kelmékkel

dusan felszereltük, melyek rendkivüli jutányos árak mellett a n. é közönség becses rendelkezésére állanak.

Egyszersmind ajánljuk most érkezett legujabb szabásu és divatu női felöltő- és kész női ruháinkat 10 frttól kezdve feljebb.

A n. é. közönség becses párfogásába ajánlván magunkat maradtunk

mély tisztelettel

Rott Lipót és Testvére.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém tisztelettel értesiteni a nagyérdemü **közöséget**, hogy a főpiaczon a Bika szálloda szomszédságában, az eddig **Sesztina Károly** ur által birt helyiségben

VASKERESKEDÉST

redeztem be, s azt már átadtam a közforgalomnak.

A midőn a n. é. közönséget, a legjutányosabb árakról, bő választékról, jó minőségü árukról és a legpontosabb kiszolgálásról biztositom, egyszersmind ajánlom üzletemet pártoló figyelmébe.

Teljes tisztelettel

Kovács Gyula.

361. 5—6.

Szállodamegnyitás.

Van szerencsém a n. é. városi utazó közönség tudomására hozni, hogy én a **Telegdi** szállodát október 1-én kibéreltem; a sok éven át tapasztalt szakértelmem alapján, a kor kivánalmai szerint minden kényelemmel berendeztem.

Figyelve egyuttal arra is, hogy olcsón, tiszta, kényelmes szobákat, valódi hamisitatlan jó borokat és józamatu magyar étkeket szolgálhassak vendégeimnek.

Az ünnepélyes megnyitás e hó 14-én

leend.

Miután magam a n. é. városi és utazó közönség becses pártfogásába és jóindulatába ajánlom, vagyok

Debreczen, 1877. október 1.

Alázatos szolgája

GOROVY ADOLF,

a „Telegdi“ szálloda bérlője.

395. 3—5.

A n. é. látogató közönség figyelmébe felhozom, hogy szállodám udvarán fővárosi csinnal és kényelemmel berendezett gőz- márvány és fa-kád-fürdő is van.

3360

1877. tkvi sz.

II-od

árverési hirdetmény.

A székelyhidi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint az oesterreichische Hypothekar Credit & Vorschuss Bank végrehajtatónak Fliehr István és gyermekei végrehajtást szenvedők ellen 37.922 frt 97 kr hátralék tőke s járulékai iránt végrehajtási ügyében alperesektől lefoglalt s a nagy-létai 880. számu telekjegyzőkönyvben 3916. h. r. sz. a. felvett és tartozékaival, valamint a kapcsolatos regale joggal 22.432 frtra becsült tagbirtok az 1877. évi október hó 10. napján délelőtti 10 órakor, mint második határidőben Nagy-Léta község házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen 11-dik árverésen a fentkörülirt ingatlan, becsáron alól is elfog adatni.

2. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 5%-jét készpénzben vagy óvadékképes papirban, a kiküldött kezéhez letenni. Végrehajtató-bank azonban a nélkül is árverelhet.

3. Vevő köteles a vételárt négy egyenlő részletben és pedig: ez elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó egy hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó három hónap alatt; a harmadik részt hat hó és a negyedik részt kilencz hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számitandó 7% kamatokkal együtt, ezen kir. járásbiróságnál előre kieszközölt utalvány alapján a székelyhidi kir. adó-, mint birói letéti-pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utólsó részletbe fog beszámittatni.

4. Az árverés jogerőre emelkedésekor, vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

5. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevöt terhelik.

6. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a polgl tk. rdtts. 459. § értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitüzése mellett, az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

A székelyhidi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, 1877. évi szeptember hó 20. napján.

Galambos s. k.

(P. H.) királyi járásbiróság.

388. 3—3.

Hirdetés.

A szt. Jobb apátsági uradalom részéről közhirré tétetik miszerint ezen uradalomhoz tartozó Szent-Jobb, Csohaj- és Sárszeg községekben gyakorolható italmérési jog az ahoz tartozó épületek és beltelkekkel az 1878, 1879, 1780-dik évekre, október hó 11-dik napjának délelőtti óráiban nyilvános árverés utján haszonbérben adatik, megjegyezvén azt, hogy oly bérlők kik bérfizetési hátrányban vannak árverelőkül elnem fogadtatnak. Kelt Szent-Jobb 1877. sep. hó 27-én.

Fehérpataky Elek
tiszttartó.

386. 2—3

MOLL Seidlitz-pora.

Csak akkor valódi

Csak akkor valódi

ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten konstatálták czégem és védjegyem meghamisitását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok, csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 forint o. é.

valódi minőségben kapható az X-szel jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.

valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak: Debreczenben (x*) Göltl Ferd. gyógyszerész. (x*) Dr. Rothschneck Emil gyógysz. (x†) Vecsey Viktor gyógysz. (x) Mihalovics István gyógysz. (x*) Geréby Fülöp. Fehérgyarmat (x) Balika Károly gyógyszerész Hajdu-Böszörmény (x) Ray Lajos gyógysz. Kisvárda (x) Balkányi F. Mándok (x) Türk J. A. gyógysz. Miskolcz (x) Mayer R. gyógysz. (x) Pasteiner Ferencz. (x†*) Ujházy Károly gyógysz. Nagybánya (x) Haracsek József és fia. Nyiregyháza (x†*) Tirscher Gyula gyógysz. Nyirbakta (x) D. Kohányi gyógysz. Szolnok (x) Horánszky István gyógysz. T.-Ujlak (x) Royko Viktor gyógysz. Zilah (x) Weisz Samu gyógysz. Szathmár (x) Losonczy József.

Sirop Pagliano, egyenesen Florenzből hozatva, kitünő vértisztitó hatása miatt általánosan ismeretes. 1 üveg 1 frt. 1 láda 12 üveggel 10 frtért postautalványnyal bérmentve küldetik.

428 21— **A Moll**, k. k. Hof-Lieferant, **Wien**,

A szegedi országos kiállitáson érdemérommel és a III-ik országos tüzoltógyülésen Áradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST

első magyar gép- és tüzoltószer-gyár, harang- és érczöntődéje,

ajánlja szabadalmazott uj szerkezetü fecskendőit, tüzoltó-egyletek legénységi felszereléseit, vállalkozik kutak, szivattyuk és harangok készitésére,

jótállás mellett a legjutányosabb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek, saját-készitményü és transatlantia szivattyus kutait** és gyárának vizvezetékek teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizmütészeti osztályát. 2220

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

Elöktelep Erdély és Románia részére: Kolozsvárt, belsömonostor-utcza.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóizlés és versenyképességéért, első díjakkal jutalmazva.

BUDAPEST

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debrecen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.